

Aan:
Provinciale Staten

Onderwerp:
Voorstel tot wijziging treasurystatuut

1. Wij stellen u voor:
In te stemmen met de voorgestelde wijzigingen in het treasurystatuut (7 december 2000)

2. Toelichting:
Op 7 december 2000 is door Provinciale Staten van Flevoland het treasurystatuut voor de provincie vastgesteld. Afgesproken is dit statuut in 2002 in de commissie FZWE te evalueren op basis van praktijkervaringen en eventuele aanpassingen door te voeren in het treasurystatuut en de treasuryfunctie.

Geconcludeerd kan worden dat het statuut over het algemeen in de praktijk goed hanteerbaar is. Inmiddels hebben ook andere lagere overheden het treasurystatuut van Flevoland als voorbeeld gebruikt bij het opstellen van hun eigen statuut. Samengevat kunnen de volgende verbeterpunten worden onderkend:

1. Door bij het bepalen van het kredietrisico (gedifferentieerde) percentages te gebruiken per ratingklasse en looptijd, wordt voor de toekomst (groei liquiditeiten) meer flexibiliteit ingebouwd;
2. Wanneer in het kader van de financiering een liquiditeitenplanning voor de lange termijn (> 1 jaar) wordt ontworpen en geïmplementeerd, ontstaat een beter inzicht in de liquiditeitsbehoefte/ overschotten en kunnen middelen langer worden uitgezet/ aangetrokken (meer rendement/ goedkoper);
3. Teneinde de liquiditeiten voor de korte termijn (kasgeldbeheer) beter te kunnen voorspellen en het noodzakelijke minimumsaldo op de rekening courant te verlagen, is (betere) informatie van de afdelingen nodig (procedure) en dient het betaalproces te worden aangepast (gebruik maken van vervaldatum, aanmelden van grote betalingen en het eventueel invoeren van een vaste betaaldag).

Op grond van de conclusies en verbeterpunten wordt in 2003 begonnen met de opzet van een liquiditeitenplanning. Gestreefd wordt deze liquiditeitenplanning zoveel mogelijk te integreren binnen het nieuwe financiële informatiesysteem FIS. Teneinde de planning te voorzien van de juiste informatie worden bepaalde financiële procedures en werkwijzen aangepast. Bovendien worden performance maatstaven ontwikkeld (eventueel in samenwerking met andere provincies) en geïmplementeerd in het kader van management control. Tenslotte is het nodig het treasurystatuut op een aantal punten aan te passen.

3. Advies van de Commissie voor advies:
De commissie FZWE stemt in met het voorstel.

Statenvergadering:
3 oktober 2002

Agendapunt:
21

Lelystad:
1 augustus 2002

Registratienummer:
PS02.0129

Inlichtingen:
A.W. valkhof

Afdeling:
FIN

4. Ontwerp-besluit:

Provinciale Staten van Flevoland,

gelezen het voorstel van Gedeputeerde Staten d.d. 13 augustus 2002
nr. FIN/02.090870/A

BESLUITEN:

De volgende wijzigingen in het treasurystatuut door te voeren:

Risicobeheer:

1. Van art 6. lid 1. het 3^e onderdeel laten vervallen, zodat gelden alleen mogen worden uitgezet bij minimaal A-gerate financiële instellingen of overheden binnen de EU;
2. Art 6. lid 2 als volgt wijzigen:
Teneinde kredietrisico's te spreiden wordt een procentuele differentiatie per instelling naar ratingklasse en looptijd (maximale hoeveelheid liquide middelen en beleggingen bij één instelling ten opzichte van de totale hoeveelheid in procenten) gehanteerd die als volgt is:
 - A: 30% korter dan 1 jaar; 22,5% tussen de 1 en 5 jaar en 15% langer dan 5 jaar;
 - AA: 40% korter dan 1 jaar; 30% tussen de 1 en 5 jaar en 20% langer dan 5 jaar;
 - AAA: 50% korter dan 1 jaar; 37,5% tussen de 1 en 5 jaar en 25% langer dan 5 jaar;
3. Art. 6. Lid 3 toevoegen:
Voor iedere looptijdenklasse geldt een tijdelijke verhoging van de maximumgrens – die geldt voor een specifieke uitzetting of belegging – met maximaal:
 - 20% voor een periode van 1 maand (korter dan 1 jaar);
 - 15% voor een periode van 3 maanden (tussen de 1 en 5 jaar);
 - 10% voor een periode van 6 maanden (langer dan 5 jaar).

Kasbeheer (liquiditeiten en werkkapitaalbeheer):

1. Art 15 vervangen door:
Betalingen aan crediteuren worden verricht op de in het contract met de leverancier overeengekomen betaal- of vervaldatum.

Aldus besloten in de openbare vergadering van Provinciale Staten van Flevoland
d.d. 3 oktober 2002.

,griffier.

,voorzitter.

5. Bijlagen

Gewijzigde artikelen treasurystatuut en memorie van toelichting

- Gedeputeerde Staten van Flevoland,
 ,griffier . ,voorzitter.

Wijzigingen treasurystatuut

(doorgehaalde passages worden verwijderd; de gearceerde passages worden toegevoegd)

Artikel 6.

Bij het uitzetten van middelen uit hoofde van treasuryfunctie gelden de volgende uitgangspunten:

1. Middelen worden uitsluitend uitgezet bij:
 - Nederlandse overheden en andere publiekrechtelijke lichamen met een solvabiliteitsratio van 0%;
 - Financiële instellingen met ten minste een A-rating van één van de volgende erkende rating-bureau's: Moody's, Standard & Poors of Fitch IBCA;
 - ~~Financiële instellingen zonder rating maar met een kredietwaardigheid, vergelijkbaar met een A-rating, waarbij de volgende aanvullende eisen gelden:~~
 - ~~In de treasuryparagraaf van de begroting wordt aangegeven bij welke instellingen zonder rating de provincie eventueel voornemens is middelen uit te zetten en waarom;~~
 - ~~In de treasuryparagraaf van de jaarrekening wordt aangegeven of zich in het verslagjaar belangrijke ontwikkelingen in de kredietwaardigheid van de betreffende instellingen hebben voorgedaan;~~
 - ~~Maximaal 35% van de middelen wordt bij financiële instellingen zonder rating geplaatst.~~
2. ~~Teneinde kredietrisico's te spreiden wordt:~~
 - ~~Maximaal Euro 20 miljoen van de middelen met een looptijd korter of gelijk aan één jaar uitgezet bij één individuele tegenpartij;~~
 - ~~Maximaal Euro 10 miljoen van de middelen met een looptijd langer dan één jaar uitgezet bij één individuele tegenpartij.~~
2. Teneinde kredietrisico's te spreiden wordt een procentuele differentiatie per instelling naar ratingklasse en looptijd (maximale hoeveelheid liquide middelen en beleggingen bij één instelling ten opzichte van de totale hoeveelheid in procenten) gehanteerd die als volgt is:
 - A: 30% korter dan 1 jaar; 22,5% tussen de 1 en 5 jaar en 15% langer dan 5 jaar;
 - AA: 40% korter dan 1 jaar; 30% tussen de 1 en 5 jaar en 20% langer dan 5 jaar;
 - AAA: 50% korter dan 1 jaar; 37,5% tussen de 1 en 5 jaar en 25% langer dan 5 jaar;
3. Voor iedere looptijdenklasse geldt een tijdelijke verhoging van de maximumgrens – die geldt voor een specifieke uitzetting of belegging – met maximaal:
 - 20% voor een periode van 1 maand (korter dan 1 jaar);
 - 15% voor een periode van 3 maanden (tussen de 1 en 5 jaar);
 - 10% voor een periode van 6 maanden (langer dan 5 jaar).

Artikel 15.

~~Ten behoeve van het imago van de provincie Flevoland worden betalingen aan crediteuren zo spoedig als mogelijk verricht. Derhalve wordt niet gewacht tot de datum waarop de provincie juridisch verplicht is de betreffende betaling te verrichten.~~

Betalingen aan crediteuren worden verricht op de in het contract met de leverancier overeengekomen betaal- of vervaldatum.

Wijzigingen memorie van toelichting

- Artikel 6 lid 1. Ter beperking van kredietrisico's zijn in dit artikel richtlijnen opgenomen voor de minimale kredietwaardigheid van de partijen waar de provincie middelen uitzet / belegt.

Een (credit-) rating is een beoordeling van de kredietwaardigheid van een instelling, die voor zowel de korte als voor de lange termijn wordt verschaft door gerenommeerde rating "agencies" zoals Standard & Poors, Moody's en Fitch IBCA. De hoogste kredietwaardigheid wordt bij Standard & Poors weergegeven met AAA, gevolgd door AA en A. Moody's kwalificeert van hoog naar laag Aaa, Aa en A. Daarnaast kent men kwalificaties met letters B, C en D. Een A-rating staat voor "zeer kredietwaardig".

Een solvabiliteitsratio van 0% (ofwel een "solvabiliteitsvrije status") is een status die door een bancaire toezichthouder in een EU-lidstaat (bijv. De Nederlandsche Bank) wordt toegekend aan het schuld papier van een

instelling. Deze status houdt in dat een bank voor desbetreffend papier geen reserves (0%) hoeft aan te houden en wordt onder meer toegekend aan papier uitgegeven of gegarandeerd door (centrale) overheden. Het is de provincie dus toegestaan om bij andere overheden geld uit te zetten, of om te beleggen in papier waaraan een overheidsgarantie is verbonden (zoals door het WSW geborgde leningen van woningcorporaties).

~~Aangezien niet alle financiële instellingen over een rating beschikken, terwijl ze wel voldoende kredietwaardig kunnen zijn (minimaal met een A-rating vergelijkbaar), biedt de Wet fido de mogelijkheid ook bij financiële instellingen zonder rating uitzettingen te doen. Uitzettingen bij dergelijke instellingen zijn toegestaan mits dit op een transparante wijze gebeurt. Voorop staat dat deze transparantie Provinciale Staten inzicht biedt en daarmee een belangrijk mechanisme vormt om ervoor te zorgen dat binnen de provincie zelf kritisch wordt omgegaan met financiële instelling zonder rating (toelichting op de Regeling uitzettingen en derivaten decentrale overheden). In verband met de complexiteit van het beoordelen en het volgen van de kredietwaardigheid van een financiële instelling, wordt maximaal 35% van de middelen (uit hoofde van treasury) bij financiële instellingen zonder rating geplaatst.~~

Artikel 6 lid 2.
(gewijzigd)

De kredietrisico's kunnen verder worden gespreid door de middelen uit te zetten bij meerdere tegenpartijen. Dit wordt bereikt door het stellen van een maximum aan de bedragen die de provincie bij een individuele geldnemer kan plaatsen. Deze limieten kunnen zowel worden vastgelegd in de vorm van percentages of bedragen, beiden hebben voor- en nadelen. Het nadeel van een percentage (van het totaal aan uitzettingen) is dat er ook een spreiding dient te worden aangebracht op het moment dat het totaal aan uitzettingen relatief klein is. Het nadeel van bedragen is dat het relatieve belang van het betreffende maximum uiteen kan lopen door wijzigingen in de financiële positie, bijvoorbeeld wanneer de uitzettingenportefeuille sterk toe of afneemt. ~~In dit lid is gekozen voor bedragen teneinde het spreiding principe niet al te rigide toe te passen; de kredietrisico's worden immers reeds beperkt door het gestelde in lid 1. Vooruitlopend op de invoering van de euro zijn de bedragen in euro's vermeld.~~

Omdat het vermogen van de provincie in de komende jaren waarschijnlijk zal stijgen en op enig moment boven de EUR 100 miljoen zal uitkomen, is het beter over te gaan op percentages die per rating en looptijd verschillen.

Per ratingklasse is het risico van insolventie anders, waardoor wordt gekozen voor verschillende percentages. Verondersteld wordt dat financiële instellingen met een rating AAA ('triple A') zoals de Rabobank en de BNG zo stabiel zijn, dat daar een groter deel van het vermogen kan worden weggezet dan bij een instelling met rating A ('single A'). Ook overheden binnen de EU worden in het kader van de treasury beschouwd als instellingen met minimaal een AAA-rating. De volgende percentages gelden voor een bepaalde ratingklasse:

1. AAA: maximaal 50% van de middelen;
2. AA: maximaal 40% van de middelen;
3. A: maximaal 30% van de middelen.

Bovendien worden drie looptijdklassen gehanteerd; korter dan 1 jaar, tussen de 1 en 5 jaar en langer dan 5 jaar. Verondersteld wordt dat het risico voor een lange termijn uitzetting groter is dan die voor een korte termijn uitzetting, waardoor voor iedere looptijdklasse een afwijkend percentage geldt:

1. Korter dan 1 jaar: maximaal 100% van de middelen;
2. Tussen de 1 en 5 jaar: maximaal 75% van de middelen;
3. Langer dan 5 jaar: maximaal 50% van de middelen.

Iedere specifieke uitzetting valt in een looptijdklasse en in een ratingklasse.

Middels een combinatie van de looptijd en de rating ontstaan de uiteindelijke maximumgrenzen (artikel 6 lid 2).

Artikel 6 lid 3.
(nieuw)

Vanwege de variëteit in de uitzettingen qua startdatum, afloopdatum en rentetypische looptijd is het praktisch een grens te kiezen die voor een kleine periode kan worden opgerekt. Deze oprekking is nodig om tijdelijke fluctuaties in de totale hoeveelheid liquide middelen en beleggingen op te kunnen vangen. Wanneer het vermogen tijdelijk daalt en er bij een bepaalde instelling te veel uitzettingen uitstaan, zouden deze zonder tijdelijke oprekking van de maximumgrens direct moeten worden verkocht. Voor de lange termijnuitzetting is de periode dat de grens mag worden overschreden langer dan die voor een korte termijnuitzetting (hoewel het percentage lager is), omdat lange termijnuitzettingen moeilijker kunnen worden afgebouwd.

Artikel 15
(gewijzigd)

Crediteurenbeheer omvat het zorgdragen voor tijdige betalingen aan crediteuren. De provincie stelt zich op het uitgangspunt dat het 'op tijd' betalen van een speedige betaling aan crediteuren het imago van provinciale (financiële) organisatie versterkt. Dit artikel is enigszins in tegenspraak is met de voor treasury geformuleerde doelstellingen. In dit geval wordt echter prioriteit gegeven aan het imago van de provincie. Teneinde een betrouwbare liquiditeitenplanning te kunnen opstellen en onderhouden, dient rekening te worden gehouden met de vooraf afgesproken betaaldatum in het contract. De afdelingen en de afdeling financiën zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor de tijdige afhandeling (in het zakelijk verkeer kunnen termijn van gemiddeld 15 tot 30 dagen gelden). De afdelingen dienen facturen zo spoedig mogelijk te controleren en te fiatteren; financiën dient een factuur zo snel mogelijk te administreren en te betalen op de vervaldatum.